

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6216206593
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6216206593.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobkyne I. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. Y., M. R. D. 5, zastúpená JUDr. Zuzanou Šimovou, advokátkou so sídlom v Lučenci, M. Rázusa 32, proti žalovanému Ing. W. P?lh?šovi, nar. XX. XX. XXXX, bytom D. Y., S. XX, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva po rozvode manželstva, o odvolaní žalobkyne a odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 3Pc/15/2016 - 1156 zo dňa 30. 06. 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu, ktorým vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu a rozhodol o trovách (výrok I., II., VI.) p o t v r d z u j e .

II. Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

III. Žiadna strana sporu nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Okresný súd napadnutým rozsudkom vyporiadal rozvodom zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal (výrokom I.) hnuiteľné veci označené por. č.: 27, 42, 44 až 58, 60 až 64, 68.1., 69 až 73, 83, 84, 89 až 91, finančné prostriedky na účte vedenom vo VÚB, a. s., č.: G XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, finančné prostriedky v sume 49.000 EUR a nehnuteľné veci v kat. úz. Veľký Krtíš a to byt č. XX na prízemí bytového domu súp. č. XXX na parc. KN-C č. XXXX, vo vchode 5, s podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu XX/XXXX, evidovaný na LV č. XXXX a na LV č. XXXX parcela KN-C č. XXXX, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 716 m² v podiele 25/716 k celku a byt č. 3 v bytovom dome súp. č. XXX na parc. KN-C č. XXXX, vo vchode č. 16, s podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu 360/28643, evidovaný na LV č. XXXX, všetko v pomere 10/12 z celku a na LV č. XXXX parcela KN-C č. XXXX, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 956 m² v podiele 100/9560, všetko v celkovej hodnote 112.496,07 EUR.

1.2. Do výlučného vlastníctva žalovaného okresný súd prikázal (výrokom I.) hnuiteľné veci označené por. č.: 1 až 26, 28 až 36, 38 až 41, 43, 68, 75, 93, 94, 97 až 99, finančné prostriedky na účte vedenom vo VÚB, a. s., č.: SK49 XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, finančné prostriedky v sume 39.000 EUR a nehnuteľnosti v kat. úz. Veľký Krtíš, evidované na LV č. XXXX ako parc. KN-C č. 1XX, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 6 m², KN-C č. XXXX, ostatné plochy o výmere 62 m², KN-C č. XXXX, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 513 m², KN-C č. XXXX/X, ostatné plochy o výmere 35 m², KN-C č. XXXtrvalé trávne porasty o výmere 395 m², KN-C č. XX zastavané plochy a nádvorcia o výmere 22 m², KN-C č. XXXX/XX, trvalý trávny porast o výmere 12 m² a rodinný dom súp. č. 920 postavaný na parc. KN-C č. XXXX, spolu v celkovej hodnote 158.184,31 EUR.

1.3. Okresný súd uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému na vyrovnanie podielu z bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 4.148,19 EUR, splatnú v mesačných splátkach po

100 EUR vždy k 15. dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia s tým, že v prípade včasného nezaplatenia čo i len jednej splátky sa stane splatným celý zostatok sumy na vyrovnanie podielu žalovaného (výrok II.).

2. Okresný súd vychádzal z toho, že manželstvo strán sporu, uzavreté 02. 09. 1989, bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11P/55/2015-66 zo dňa 12. 01. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01. 03. 2016. Z manželstva pochádzajú maloleté deti I. a I., obe nar. XX. XX. XXXX, ktoré manželia osvojili v r. 2008 a ktoré boli po rozvoze manželstva zverené do osobnej starostlivosti žalobkyne. Maloletá I. bola potom rozsudkom sp. zn. 12P/53/2017 zo dňa 09. 11. 2017 zverená do osobnej starostlivosti žalovaného. Každý z bývalých manželov mal v čase rozhodovania o vyporiadaní BSM v starostlivosti jedno dieťa v rovnakom veku. Pri určovaní vecí a majetkových hodnôt, patriacich do masy BSM vychádzal z toho, že dôkazné bremeno zaťažuje stranu, ktorá tvrdila, že vec nepatrí do BSM, resp. že vec bola nadobudnutá za trvania manželstva a že pokiaľ došlo k zničeniu veci, patriacej do masy po zániku BSM, podiel manžela sa zníži o hodnotu tejto veci. Ďalej zo zásady účelného využitia veci, prikázania veci tomu bývalému manželovi, ktorý mal vec v užívaní (a u ktorého došlo k amortizácii), že veci sa majú rozdeliť tak, aby suma, ktorú má jeden z manželov doplatiť na vyrovnanie podielu, bola čo najmenšia. Pri stanovení hodnoty veci vychádzal zo stavu v dobe zániku BSM a z ceny v dobe vykonania vyporiadania. Prihliadal na záujmy maloletých detí pri riešení bytovej otázky.

3.1. Okresný súd v odsekoch 46., 47. odôvodnenia uviedol zhodné skutkové tvrdenia strán ohľadne huteľných vecí a majetkových hodnôt. V bode 48. odôvodnil, prečo neprihliadol na tvrdenie žalobkyne ohľadne vecí potrebných na výkon jej podnikania (sprostredkovanie obchodu a služieb, maloobchodná činnosť, veľkoobchodná činnosť v rozsahu voľných živností, reklamná, propagačná činnosť, predaj novin, časopisov a tabakových výrobkov a záložní). Ani ostatné položky, nachádzajúce sa v butiku neslúžili na podnikanie žalobkyne alebo na výkon povolania žalovaného, ktorý v butiku pracoval pri pokladni, vybavoval veci, pomáhal so živnosťou. V bode 49. odôvodnenia okresný súd uviedol dôvody, vrátane zhodných tvrdení strán, na základe ktorých mal preukázané, že v čase zániku BSM bol v butiku tovaru v hodnote 17.000 EUR.

3.2. Pri stanovení hodnoty motorového vozidla tov. zn. VW Golf v sume 2.500 EUR (položka č. 42) a motorového vozidla Škoda Octavia Combi v sume 8.000 EUR (položka č. 43) súd prihliadol na zhodné skutkové tvrdenia strán a porovnateľné ceny.

3.3. Na účte vo VÚB, a. s., ktorý bol prikázaný žalobkyňi, bola ku dňu zániku BSM suma 475,07 EUR a na účte žalovaného, vedený vo VÚB, a. s., ktorý bol prikázaný jemu, bola suma 304,31 EUR.

4.1. Žalobkyňa navrhla vyporiadať finančné úspory v sumu 98.000 EUR, ktoré mali manželia v rôznych bankách, pričom žalovaný potvrdil, že manželia si finančné prostriedky podelili na polovice po 49.000 EUR. Žalobkyňa tvrdila, že sumu 49.000 Eur vložila do domáceho trezoru v rodinnom dome na ul. Družobnej a v čase, keď boli vzťahy manželov narušené zistila, že peniaze sa v trezore nenachádzali. Žalovaný poprel tvrdenie, že odcudzil peniaze z domáceho trezoru a ďalej tvrdil, že svoju čiastku minul v sume 39.000 EUR na stávkovanie, na starostlivosť o deti a o dom a sumu 10.000 EUR vrátil ako pôžičku pánovi R..

4.2. Okresný súd mal preukázané, že v sume 98.000 EUR boli zahrnuté spoločné úspory strán a tiež suma patriaca výlučne žalovanému vo výške 23.662 EUR (špecifikácia v bode 77.). Bolo preukázané, že dňa 02. 09. 2015 si každý z manželov vybral vklad s úrokmi v sume 49.392,13 EUR. Sumu 98.000 EUR zahrnul do masy BSM podľa návrhu strán bez úrokov.

4.3. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila odcudzenie na ňu pripadajúcej sumy 49.000 EUR z domáceho trezoru, tak v trestnom konaní, ktoré bolo zastavené, nie je zmienka o finančných prostriedkoch. Uvádza sa tu, že uvedenú pokladničku (trezor) otvorila žalobkyňa (bod 76.). Keďže žalobkyňa uvedené finančné prostriedky vybrala so svojho účtu a boli v jej dispozícii, prikázal sumu 49.000 EUR do jej vlastníctva.

4.4. Obdobne do vlastníctva žalovaného prikázal finančné prostriedky v sume 39.000 EUR, lebo žalovaný preukázal, že sumu 10.000 EUR použil na úhradu spoločnej pôžičky manželov (na nákup tovaru do butiku) od Ing. N. R., ktorý to potvrdil ako svedok, aj ďalej svedok N. B.. Žalovaný nepreukázal, že zvyšnú sumu 39.000 EUR minul na bežnú spotrebu a udržiavanie majetku v BSM.

5. Rodinný dom s pozemkami na ul. S. 32 (položka A) bol zakúpený ako rozostavaný, čo vyplývalo z kúpnej zmluvy uzavretej 25. 09. 1992, ktorou predávajúci Ing. D. G. a N. G.ová odpredali nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX v kat. úz. Veľký Krtíš do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaného a žalobkyne. Rodinný dom navrhli strany prikázať do vlastníctva žalovaného, ktorý tvrdil, že nehnuteľnosť

bola zakúpená z jeho výlučných finančných prostriedkov a žalobkyňa prispela len symbolickou sumou. Pritom už v návrhu na rozvod žalovaný uviedol, že rodinný dom zakúpili spoločne a v návrhu dohody o vyporiadaní BSM rodinný dom označil za súčasť masy BSM. Okresný súd zistil, že vôľa manželov bola nadobudnúť nehnuteľnosti do BSM a preto je bezvýznamné, či kúpa bola financovaná z výlučných prostriedkov jedného z manželov. V tom prípade ale platí, že každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok.

6. Pokiaľ ide o byt č. 3 v bytovom dome súp. č. XXX na ul. D. (položka C), žalobkyňa nepreukázala tvrdenie, že bol zakúpený pre jej brata D. C. z peňažných prostriedkov strán sporu a že tento byt mal byť prepísaný na jej brata po splatení pôžičky. Nebolo preukázané ani to, že došlo k darovaniu bytu na netere žalobkyne C. a H. PetXX.XXXrihliadol na zhodné tvrdenia strán, že hodnota bytu je 12.500 EUR a že zhodne navrhli tento byt prikázať žalobkyni, nakoľko v byte žili jej príbuzní.

7.1. Nehnuteľnosti tvoriace byt č. 20 na prízemí v bytovom dome súp. č. XXX (položka B) tvorili pôvodne nebytový priestor, v ktorom žalobkyňa prevádzkovala svoju živnosť (butik). Na prevádzkovanie živnosti dostávala od roku 2004 do roku 2015, kedy živnosť v mesiaci októbri prerušila, príspevok od ÚPSVaR. Do februára 2017 bol priestor nevyužívaný a žalobkyňa aj po rozvoде manželstva vykonávala úhrady, investovala do rekonštrukcie kúrenia. Následne bola nehnuteľnosť od 01. 02. 2017 do 01. 02. 2020 prenajatá poisťovni Kooperativa. Od 01. 06. 2020 došlo k zmene užívania nehnuteľnosti (stavby) na dvojizbový byt č. 20 a žalobkyňa tu od 01. 05. 2020 býva aj s maloletým synom.

7.2. Žalovaný s návrhom žalobkyne, aby jej bola nehnuteľnosť prikázaná najskôr súhlasil, potom tvrdil, že na nehnuteľnosť, ktorá bola obstaraná v sume 400.000 Sk, išla z jeho výlučných finančných prostriedkov suma 296.000 Sk, ktoré dostal ako odchodné zo zamestnania, iba zvyšok predstavovali úspory so žalobkyňou. Žalovaný následne žiadal prikázať nehnuteľnosť do svojho vlastníctva a navrhol započítať žalobkyni nájomné za prenájom nebytových priestorov, na čo žalovaná poukázala, že všetky náklady uhrádzala sama. Na návrh žalovaného, ktorý sa domáha nájomného ktoré žalobkyni plynulo za tieto priestory, sa vedie konanie pod sp. zn. 11C/7/2018.

7.3. Okresný súd zistil, že nebytový priestor bol do BSM nadobudnutý na základe kúpnej zmluvy zo dňa 17. 05. 2004 od predávajúcej T. W. za kúpnu cenu 400.000 Sk uhradenú k rukám predávajúcej ku dňu uzavretia zmluvy z peňazí, ktoré boli v sume 392.293,30 Sk vybraté dňa 17. 05. 2004 žalovaným zo spoločného účtu manželov. K tvrdeniu žalovaného, že nebytový priestor bol nadobudnutý prevažne jeho pričinením okresný súd uviedol, že mieru pričinenia zohľadnil v rámci disparity pri vyporiadaní celej masy BSM a nebolo preukázané, že by sa ktorýkoľvek z manželov práve o túto položku viac pričínil. K vyplateniu odchodného pre žalovaného došlo takmer rok skôr ako bola uhradená kúpna cena za nebytový priestor. Strany sporu sa zhodli, že v butiku pracovali spoločne, nemali medzi sebou dohodu o tom, ako bude rozdelený zisk z podnikania a pokiaľ si v roku 2008 adoptovali maloleté deti (nar. 2002), je pochopiteľné, že v butiku viac času trávil žalovaný.

7.4. Prikázaním nehnuteľnosti žalobkyni okresný súd prihliadol na to, že byt bol naposledy v jej užívaní a pričínila sa o investície do tejto nehnuteľnosti. Prihliadal tiež na to, aby suma uložená žalobkyni na vyrovnanie podielu bola čo najnižšia a na záujmy maloletých detí pri riešení otázky bývania, ktorú má žalovaný vyriešenú v rodinnom dome (položka A). Zo zhodných tvrdení strán vyplýva, že v ďalšom byte, uvedenom ako položka C, žiadny z manželov nebýval, a bývala tu rodina brata žalobkyne, čo strany sporu trpeli viac ako 15 rokov. Preto nemožno trvať na vypratání týchto osôb, za účelom riešenia bytovej otázky žalobkyne. Obe strany sporu majú bytovú otázku vyriešenú inak, pričom žalobkyňa už vynaložila finančné prostriedky na prerobenie nebytového priestoru na svoje bývanie. Súd nemal pochybností v zhodných skutkových tvrdeniach strán o hodnote nehnuteľností v sume 30.000 EUR (bod 112.)

8. Pokiaľ žalovaný žiadal na podiel žalobkyne zohľadniť nájomné za nebytové priestory, v konaní nepreukázal, že by nebytový priestor prenajímala aj počas manželstva, preto zisk z nájomného do podielu žalobkyne na mase BSM súd zahrnúť nemohol. Ani žalobkyňa neuhrádzala náklady zo svojho, ale z príjmu, ktorý do rozvodu manželstva patril do BSM, preto žalovaný nie je povinný na tieto náklady dodatočne prispieť.

9.1. Okresný súd vysporiadal BSM strán tak, že žalobkyni prikázal do jej vlastníctva označené hnuiteľné veci, finančné prostriedky a byty pod položkou B a C, spolu v hodnote 112.496,07 EUR. Žalovanému prikázal do jeho vlastníctva označené hnuiteľné veci, finančné prostriedky a rodinný dom pod položkou A, spolu v hodnote 158.184,31 EUR.

9.2. Pri vypořiadaní BSM súd vychádza zo zásady rovnosti podielov a musí zohľadňovať aj zásadu refundácie nákladov na spoločný a oddelený majetok, zásadu ochrany záujmov maloletých detí a ich starostlivosti, zásadu pričinenia o nadobudnutý majetok, jeho udržanie a obstarávanie spoločnej domácnosti.

9.3. Odklon od princípu rovnosti podielov a určenie disparity podielov v prospech žalovaného, okresný súd odôvodnil v bodoch 121. - 136. Každý z bývalých manželov má v starostlivosti jedno maloleté dieťa v rovnakom veku, preto pri posudzovaní disparity nezohľadňoval zásadu ochrany záujmov maloletých detí. Záujmy detí boli zohľadnené pri úvahách o prikázaní nehnuteľností. Zjavne vyššie zásluhy žalovaného na udržaní spoločného majetku, najmä položky A, B sú vyvážené obstarávaním spoločnej domácnosti žalobkyňou. Žalovaný v konaní o rozvod vyslovil, že starostlivosť žalobkyne o domácnosť bola ukázková, preto nebola pri vypořiadaní relevantná zásada pričinenia na udržaní spoločného majetku a obstarávania spoločnej domácnosti. Keďže neexistovala dohoda o rozdelení zisku z podnikania, nemohol súd zohľadniť ani zvýšený podiel žalovaného na jeho dosiahnutí, keďže žalobkyňa sa venovala starostlivosti o deti od veku 1,5 roka.

9.4. Bolo preukázané, že od roku 1990 do 01. 03. 2016 dosiahol žalovaný príjem 188.043,13 EUR a žalobkyňa len 62.391,71 EUR, čo je 33 % príjmu žalovaného, pričom súd nebral zreteľ na zisk z podnikania v butiku, ktoré obaja manželia považovali za spoločné podnikanie. Žalovaný zarobil trikrát viac finančných prostriedkov a podstatne viac sa pričínal na nadobudnutí spoločného majetku. Žalovanému bol priznaný výsluhový dôchodok, ktorý predstavuje 55 % jeho zisteného príjmu (104.487,03 EUR) počas trvania manželstva. Počas manželstva mal aj vzhľadom na zdravotný stav lepšie predpoklady podieľať sa na nadobudnutí spoločného majetku. Vzhľadom na to, že žalobkyňa bola od 01/1992 do 14. 03. 1995 evidovaná ako nezamestnaná a ostatné okolnosti (uvedené v bode 125.) okresný súd odôvodnil disparitu podielov v prospech žalovaného o 9 % a teda podiel žalobkyne je 45,5 % a podiel žalovaného 54,5 %.

10. Okresný súd v dôvodoch rozhodnutia vysvetlil, prečo neprihliadol na návrh žalovaného, aby do podielu žalobkyne zahrnul náklady na umelé oplodnenie v sume 8.300 EUR a jej vklad do nebankovej spoločnosti BMG Invest v sume 200.000 Sk. Skutočnosť, že manželka investovala horšie a nevymohla pohľadávku nepredstavuje skutočnosť, na ktorú by súd mohol prihliadnuť, pretože nebola preukázaná jej hrubá nebanlivosť ani úmysel.

11.1. Okresný súd sa ďalej zaoberal tvrdeniami strán o investíciách zo svojho (vnos) do spoločného majetku (bod 137. a nasl.) a vysvetlil, ktoré ich tvrdenia neboli preukázané. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že nadobudol služobný byt počas trvania manželstva, ktorý zo ziskom predal, išlo o spoločne nadobudnutý majetok a spoločný zisk oboch manželov a nie o peňažné prostriedky žalovaného.

11.2. Ako vnos do spoločného majetku boli preukázané výlučné finančné prostriedky žalovaného v sume 23.662 EUR uvádzané vo finančnom majetku manželov v sume 98.000 EUR na účte v banke. Ďalej mal súd ako vnos žalovaného preukázanú sumu 9.367,89 EUR (282.217,- Kčs) ktorá bola použitá z predaja jeho motorových vozidiel Fian Uno na zakúpenie rodinného domu s pozemkami. Hodnota vnosu sa zisťuje ku dňu, kedy bol uskutočnený (bod 164.).

11.3. Okresný súd zahrnul ako vnos z majetku žalovanej do spoločného majetku sumu 398 EUR (12.000 Kčs), ktorú tvrdil vo svojich vyjadreniach žalovaný ohľadne financovania kúpi rodinného domu.

11.4. Žalobkyňa z vlastného majetku vynaložila na spoločný majetok sumu 398 EUR a žalovaný sumu 33.029,89 EUR (9.367,89 + 23.662). Celková hodnota vnosov oboch strán bola 33.427,89 EUR. Uvedené pohľadávky nesmerujú voči druhému manželovi, ale voči celej mase BSM, ktorej hodnota je nižšia o výšku vnosu a nemožno ju odpočítať od čiastky, ktorú by mala strana zaplatiť pri stanovení výšky vypořiadacieho podielu.

12.1. Okresný súd odpočítal od celkovej hodnoty masy BSM 270.680,38 EUR celkovú hodnotu vnosov (-33.427,89 EUR) a výsledná suma 237.252,49 EUR je základ pre vyčíslenie podielov pripadajúcich na žalobkyňu a na žalovaného.

12.2. Podiel žalobkyne bol vzhľadom na disparitu stanovený na 45,5 %, čo predstavuje sumu 107.949,88 EUR, ku ktorej súd pripočítal jej vnos 398 EUR a celkový podiel žalobkyne na mase BSM predstavuje sumu 108.347,88 EUR.

12.3. Podiel žalovaného bol vzhľadom na disparitu určený na 54,5 %, čo predstavuje sumu 129.302,61 EUR, ku ktorej súd pripočítal jeho vnos v sume 33.029,89 EUR a preto celkový podiel žalovaného na mase BSM predstavuje sumu 162.332,50 EUR.

13.1. Žalobkyni bol prikázaný do vlastníctva majetok v celkovej sume 112.496,07 EUR, ale jej podiel na mase BSM je iba 108.347,88 EUR, preto súd žalobkyňu zavial zaplatiť žalovanému na vyrovnanie podielov sumu 4.148,19 EUR.

13.2. Okresný súd prihliadol na to, že príjmom žalobkyne je minimálna mzda a čiastočný invalidný dôchodok 209,20 EUR, že má v starostlivosti syna a vyživovaciu povinnosť k dcére. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a na vyjadrenie žalovaného, uložil žalobkyni povinnosť splácať žalobcovi sumu 4.148,19 EUR v mesačných splátkach po 100 EUR, splatných vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola peňažná povinnosť uložená. Nedodržanie včasnosti stanovených splátok bude mať za následok predčasnú splatnosť celej výplaty.

14.1. Okresný súd ďalej na základe posúdenia procesných podaní strán rozhodol o zastavení konania podľa § 144 a § 145 CSP z dôvodu späťvzatia žaloby o nároku, ktorým sa žalobkyňa domáhala od žalovaného vydania zlatých šperkov (výrok III.) a zastavil konanie o žalobe žalovaného, ktorý sa od žalobkyne domáhal vydania haky lešenia (výrok IV.), resp. domáhal sa, aby žalobkyňa zabezpečila opravu kovových regálov, alternatívne aby mu nahradila škodu (výrok V.).

14.2. Pokiaľ sa žalovaný domáhal, aby žalobkyňa dodatočne uhradila povinné odvody do Sociálnej poisťovne a do zdravotnej poisťovne od augusta 2004 do októbra 2015, okresný súd rozhodol uznesením č. k. 3Pc/15/2016-921 zo dňa 26. 03. 2020 o vylúčení veci na samostatné konanie. Uznesením č. k. 3Pc/15/2016-925 zo dňa 26. 03. 2020 vylúčil na samostatné konanie žalobu žalovaného, ktorou sa domáhal od žalobkyne nahradenia nemajetkovej ujmy 20.300 EUR.

15.1. Na právne posúdenie vyporiadania BSM okresný súd uviedol § 150 Občianskeho zákonníka.

15.2. Žalovanému priznal od žalobkyne náhradu trov v rozsahu 20 % (výrok VI.). Rozhodnutie o trovách odôvodnil okresný súd podľa § 255 CSP v prospech žalovaného pomerom úspechu v konaní. Poukázal na to, že rovnosť podielov vyplývajúca z hmotnoprávnej úpravy, ktorá určuje spôsob vyporiadania BSM, je len jedným z hľadísk pri posudzovaní úspechu strán v spore. Preto okresný súd pri posúdení úspechu v konaní vychádzal z toho, v prospech ktorej strany meritórne vyriešil otázky: 1./ čo tvorí masu BSM, 2./ akým spôsobom bola vyporiadaná (ktorej strane ktoré veci prikázal do vlastníctva), 3./ ako bola posúdená disparita podielov, 4./ ako boli zohľadnené vnosy, 5./ akú sumu súd určil na vyporiadanie podielov. Každému z posudzovaných ukazovateľov priznal súd rovnakú percentuálnu hodnotu 20 %. Žalobkyňa bola úspešnejšia v dvoch ukazovateľoch, určujúcich úspech v konaní a to v otázke masy BSM a určenia vecí, ktoré jej boli prikázané do vlastníctva. Žalovaný bol úspešný v troch ukazovateľoch a to disparity, výšky vnosov a v otázke vyrovnacieho podielu. Žalovaný bol úspešnejší v pomere 3 : 2.

16. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým vysporiadal BSM a rozhodol o trovách podali odvolanie obe strany.

17.1. Žalovaný v odvolaní doručenom 13. 07. 2021 namietal, že okresný súd neprihliadal na jeho tvrdenia a vyjadrenia k tvrdeniam žalobkyne, ktoré v podstate zopakoval. Okresný súd neprihliadol na to, že žalobca usiloval o mimosúdnu dohodu so žalobkyňou. Okresný súd nesprávne vyhodnotil vnos žalobkyne 12.000 Kčs, lebo tieto peniaze neboli na kúpu rodinného domu v roku 1992, ale na zariadenie domácnosti v roku 1989, na preukázanie čoho žalovaný navrhol vypočúť svedka Veselovského. Namietal záver okresného súdu, že prispel na kúpu rodinného domu sumou 9.367,89 EUR (282.217 Kčs), pretože preukázal úspory 550.000 Kčs. V priebehu trvania manželstva žalovaný zarobil trikrát viac finančných prostriedkov ako žalobkyňa a pokiaľ súd konštatoval, že od roku 2003 do 2004 neboli manželia zamestnaní, tak žalovaný mal slušný príjem z výsluhového dôchodku, na ktorom sa žalobkyňa priživovala, hoci sa mohla zamestnať. Pokiaľ okresný súd žalobcovi zarátal do masy BSM úspory 39.000 EUR, potom mal zarátať do podielu žalobkyne jej úspory 200.000 Sk, resp. jej vklad do spoločnosti BMG Invest. Pri určení hodnoty masy BSM súd akceptoval ceny iných typov áut, ktoré predložila žalobkyňa. Žalovaný spochybňoval pričinenie žalobkyne o nadobudnutie nebytového priestoru ako spoločného majetku. Následne súd nevykonal dokazovanie výsluchom svedkov, ktorými žalovaný dokazoval svoje tvrdenie, že v butiku pracoval. Navrhol, aby bol do vlastníctva žalovaného pričlenený nebytový priestor v hodnote 30.000 EUR (položka C), pretože tam chce podnikat' a potrebuje finančné prostriedky na vzdelanie dcéry, ktorej výchovu žalobkyňa nezvládla, čím sa jeho masa na BSM zvýši na sumu 188.184,07 EUR. Hodnotenie výšky vnosu žalovaného bolo nesprávne. Predajom dvoch áut Fiat Uno bol počas manželstva vytvorený zisk, ale súd nezohľadnil, že autá boli kupované z finančných prostriedkov žalovaného. Nesúhlasí s tým, že jeho vklad do masy BSM je len 9.367,89 EUR (282.217

Kčs) a že žalovaný prispel z vlastného na spoločný majetok len 33.029,89 EUR. Ďalej žalovaný namietal, že vzájomné vyrovnanie bolo urobené na základe zavádzajúcich výpočtov v prospech žalobkyne.

17.2. Žalovaný nesúhlasil s hodnotením úspešnosti procesných strán pri náhrade trov konania. Rozhodnutie o trovách je zmatečné a nepoukazuje na skutkový stav. Žalobkyňa označené hnutelné veci predražila 5 x, z rodinného domu žiadala polovicu v sume 120.000 EUR.

17.3. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že byt na D. ulici (položku C), zaradila do masy BSM samotná žalobkyňa, ktorá sa vyjadrila, že určovací žalobu nepodá a navrhovala, aby jej brat Štefan Petrovský mohol vypovedať, kedy ho žalovaný usvedčil z klamstva. Samotná žalobkyňa v žalobe uviedla, že po ukončení jej podnikateľskej činnosti v butiku ostal tovar v hodnote 17.000 EUR. Otázku disparity a vnosu okresný súd vyhodnotil nesprávne v neprospech žalovaného. V replike na vyjadrenie žalobkyne navrhol, aby odvolací súd vrátil vec okresnému súdu.

18.1. Žalobkyňa v odvolaní zo dňa 13. 07. 2021 namietala, že súd zahrnul do masy BSM tovar v butiku v hodnote 17.000 EUR, ktorú hodnotu prikázal žalobkyňi, hoci žalobkyňa od začiatku tvrdila, že tovar ku dňu zániku BSM nejestvoval, mal nulovú hodnotu a v období október, november 2015 sa už v butiku nenachádzal, pričom podľa žalobkyne ho odniesol žalovaný. Obaja manželia niesli rovnakú zodpovednosť za ochranu tovaru, čo nemôže byť pričítateľné len žalobkyňi. Pretože počas konania sa ukázalo ako nepravdivé zhodné tvrdenie strán, okresný súd nemal prihliadať na § 186 ods. 2 CSP.

18.2. Ďalej žalobkyňa namietala, že súd zaradil do masy BSM finančné prostriedky v celkovej sume 98.000 EUR a že nepreukázala, že na ňu pripadajúcu sumu 49.000 EUR mala odloženú v domácom trezore. Túto sumu odcudzil žalovaný, ktorý skryl jej kľúče, čo zistila po vypáčení trezoru. Žalobkyňa preukázala, že tieto peňažné prostriedky nepoužila na žiadne účely, v mesiaci október 2015 s nimi nedisponovala, ku dňu zániku BSM neexistovali. Žalobkyňa nesúhlasí, aby suma 10.000 EUR, pripadajúca z finančných prostriedkov na žalovaného, bola zohľadnená na vrátenie pôžičky pre pána R.. V konaní namietala hodnovernosť svedkov a existenciu pôžičky za účelom zakúpenia tovaru do butiku aj vrátenie pôžičky po 12 rokoch práve po právoplatnosti rozvodu.

18.3. Žalobkyňa nesúhlasí so zaradením položky C, byt na ul. H.do masy BSM, pretože na nadobudnutí bytu sa manželia finančne nepodieľali. Finančné prostriedky v sume 150.000 Sk na zakúpenie bytu požičali manželia D. C., ktorý im následne splácal leasing motorového vozidla VW Golf, čo svedok C. aj žalovaný potvrdili. F. uvádzala, že byt bol zakúpený výlučne z finančných prostriedkov D. C. a že manželia nevyjadrili vôľu nadobudnúť byt do svojho bezpodielového spoluvlastníctva, išlo len o formálny zápis do katastra nehnuteľností.

18.4. F. nepovažuje za dôvodné zistenie disparity podielov iba na základe toho, že v období 3,2 roka z obdobia 26,5 rokov trvania manželstva nevyužívala svoje možnosti a schopnosti podieľať sa na nadobudnutí spoločného majetku. Okresný súd v odôvodnení uviedol, že nemožno dôvodiť väčšími zásluhami jedného z manželov o nadobudnutie majetku. Nerovnomerné určenie podielov by malo byť výnimočné a žalobkyňa preukázala, že sa o spoločný majetok a domácnosť starala vzorovo.

18.5.1. Okresný súd nesprávne vyhodnotil skutkový stav v otázke vnosu žalovaného do spoločného majetku. Žalovaný nepreukázal, že finančné prostriedky z predaja motorového vozidla Fiat Uno (pôvodne od farára) boli použité na nákup dvoch Fiat Uno bielej farby. Tie boli následne predané v r. 1991 a 1992 a čiastočne boli tieto finančné prostriedky použité na kúpu rodinného domu s pozemkami. Peňažné prostriedky z predaja uvedených áut boli spotrebované počas trvania manželstva a preto súd nesprávne žalovanému zohľadnil peňažné investície do spoločného majetku (do kúpy dvoch áut Fiat Uno). Hoci uvedené motorové vozidlá nie sú predmetom vyporiadania, peňažné prostriedky získané ich predajom boli spotrebované a nie je možné ich považovať za oddelený majetok žalovaného.

18.5.2. Ďalej žalobkyňa namietala, že okresný súd žalovanému zohľadnil zo zhodných tvrdení strán vnos finančného majetku 23.662 EUR v rámci finančnej hotovosti 49.000 EUR, ktorej existenciu žalobkyňa spochybňovala, lebo v tejto sume je aj nájomné z pôdy v sume 3.464 EUR, finančný dar od matky žalovaného v sume 5.000 EUR, ktoré patria do BSM.

18.5.3. Okresný súd žalobkyňi zohľadnil vnos do spoločného iba v sume 398 EUR (12.000 Kčs) a nezohľadnil sumu 230.000 Kčs, ktorú jej darovali rodičia na kúpu rodinného domu, čo preukázala ich čestnými vyhláseniami a súd mohol vykonať ich výsluch a nie uplatniť postup podľa § 198 ods. 3 CSP. Namietala hodnotenie okresného súdu, že strany nepotrebovali sumu 230.000 EUR na kúpu rodinného domu, teda dar rodičov žalobkyne ako nepravdepodobný, pričom príjmy jej rodičov posudzoval len od roku 1989. Súd nezohľadnil, že žalobkyňa dostala finančný príspevok od ÚPSVaR v celkovej výške 1.843,49 EUR (55.537 Sk) ako investíciu žalobkyne do spoločného majetku z dôvodu, že manželia podnikali v butiku spoločne. Naproti tomu v súvislosti s prikázaním tovaru v hodnote 17.000 EUR vychádzal z toho, že ako živnostníčka zodpovedala za ochranu tovaru v butiku, ktorý prevádzkovala.

18.6. Vzhľadom na odvolanie voči výroku I., ktoré má vplyv na výpočet sumy na vyrovnanie podielov podala žalobkyňa odvolanie aj proti výroku II.

18.7. Ďalej v odvolaní namietala výrok o trovách konania, o ktorých mal súd rozhodnúť podľa § 255 CSP tak, že žiadnej strane nárok na náhradu trov neprizná, pretože pri stanovení úspechu nie je možné vychádzať z toho, kto podal žalobu a ako sa strana bráni. Úspech alebo neúspech spočíva v tom, akého podielu sa komu dostane bez ohľadu na pôvodný návrh. Vyporiadanie je v záujme oboch strán a je namieste, aby každá strana znášala svoje trovy konania sama. Navyše, súd sa nemal odkloniť od princípu parity. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II. a VI. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

18.8. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že odvolanie žalovaného je zmätočné, osočujúce a považuje ho za nedôvodné. Okresný súd správne posúdil otázku bytu, ktorý bol pôvodne nebytový priestor a zaradenie rodinného domu do masy BSM. Súd nesprávne zohľadnil žalovanému vlastné investície do spoločného majetku ohľadom kúpy dvoch áut Fiat Uno bielej farby a správne zaradil a prikázal žalovanému sumu 39.000 EUR, pretože išlo o neúčelne vynaložené finančné prostriedky. V replike na vyjadrenie žalovaného uviedla, že neobsahuje argumenty a je založené na nepravdivých tvrdeniach, ktoré nesúvisia s vecou.

19. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne a žalovaného viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 písm. c) a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pretože rozhodnutie je vecne správne.

20. Okresný súd vyporiadal označený spoločný majetok žalobkyne a žalovaného, patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka, keď správne vychádzal z toho, že podiely oboch bývalých manželov majú byť rovnaké a odôvodnil, prečo prihliadol na disparitu podielov v prospech žalovaného. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia vysvetlil, na základe čoho mal preukázané alebo nepreukázané tvrdenia strán, ktoré počas konania menili a upravovali, aby si vzájomne odporovali. Dôkazné bremeno zaťažuje stranu, ktorá tvrdila, že vec nepatrí do BSM, resp. že vec bola nadobudnutá za trvania manželstva. Odvolania strán sporu sa týkajú ich tvrdení, resp. hodnotenia dôkazov, ktorými neunesli svoje dôkazné bremeno, ktoré však nemohli privodiť priaznivejšie hodnotenie.

21. Odvolania žalovaného nebolo dôvodné. Žalovaný neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení o tom, že vynaložil na spoločný majetok prostriedky, ktoré nepatrili do BSM. Úplnosť a správnosť zistenia aktív a pasív majetku patriaceho do BSM žalovaný nespochybnil. Žalovaný v odvolaní nespochybnil dôkazy z ktorých súd vychádzal, ani ich hodnotenie. Žalovaný požadoval prikázať do vlastníctva byt č. 4, pôvodne butik, v ktorom sa realizovala podnikateľská činnosť, pričom nevyvrátil záver okresného súdu, ktorý prihliadol na zásadu účelného využitia a prikázania veci tomu bývalému manželovi, ktorý mal byť v užívaní a u ktorého došlo k amortizácii (navyše po zániku BSM k jeho zhodnoteniu), súčasne na také rozdelenie vecí tvoriacich masu BSM, aby suma, ktorú má žalobkyňa doplatiť na vyrovnanie podielu, bola čo najmenšia.

22.1. Ani odvolanie žalobkyne nebolo dôvodné. Pokiaľ namietala zaradenie a prikázanie tovar v butik v hodnote 17.000 EUR, žalobkyňa si odporuje, pretože v žalobe netvrdila, že tovar bol spotrebovaný a žiadala uvedenú položku vyporiadať. Navyše počas dokazovania obe strany sporu menili svoje tvrdenia a popierali tvrdenia protistrany, preto nemožno považovať za pochybenie okresného súdu, ktorý odôvodnil, prečo zaradil tovar v hodnote 17.000 EUR do masy BSM. Tovar v hodnote 17.000 EUR okresný súd prikázal žalobkyni z dôvodu, že práve ona prevádzkovala živnosť. Vzhľadom na to, že na podnikaní sa podieľali obe strany sporu, mohol veci prikázať aj obom stranám sporu po polovici, ale keďže tu nejde o pochybenie v zisťovaní skutkového stavu, vecná správnosť rozhodnutia nebola spochybnená.

22.2. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že súd jej nesprávne prikázal sumu 49.000 EUR, ktorá ku dňu zániku BSM neexistovala, nepreukázala hodnovernosť svojich tvrdení, že peniaze najskôr uložila v domacom trezore a že práve v čase, keď ho chcela otvoriť, nemala potrebné kľúče. Okresný súd sa s námietkou žalobkyne v odôvodnení vysporiadal.

22.3. F. nepreukázala tvrdenie, že byt na ul. Venevská do masy BSM nepatrí. Evidencia bytu v katastri nehnuteľností svedčí v prospech jeho zaradenia do BSM strán sporu. Navyše brat žalobkyne, ktorému údajne malo patriť vlastníctvo k bytu, neuplatnil svoje právo žalobou vedenou proti stranám sporu.

22.4. Ani námietka určenia disparity podielov neobstojí, pretože žalobkyňa nespochybnila nadväzujúci záver okresného súdu, že žalovaný zarobil trikrát viac finančných prostriedkov a podstatne viac sa pričínal na nadobudnutí spoločného majetku.

22.5. Pokiaľ ide o námietky týkajúce sa vnosov žalovaného do BSM, okresný súd vychádzal z toho, že išlo o finančné prostriedky získané z oddeleného majetku žalovaného a boli spotrebované na kúpu rodinného domu, ktorý bol predmetom vyporiadania. Okresný súd v odôvodnení uviedol, prečo žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno jej tvrdení, že vec patrí alebo nepatrí do BSM.

23. Okresný súd vec správne skutkovo a právne posúdil, žalobkyňa ani žalovaný v odvolaní skutkové zistenia a právne posúdenie nespochybnil, preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II., ktorými vyporiadal BSM, z tých istých dôvodov potvrdil.

24. Odvolanie strán sporu nebolo dôvodné ani pokiaľ ide o náhradu trov konania. Vyporiadanie BSM je sporovým konaním a preto trovy konania okresný súd správne rozdelil v prospech úspešnejšieho žalobcu. Úspech alebo neúspech strán posúdil vzhľadom na určujúce kritériá a čo vzhľadom na tieto kritériá strany žiadali. F. bola úspešnejšia v otázke, čo tvorí masu BSM a určenia vecí, ktoré navrhla prikázať sebe do vlastníctva. Žalovaný bol úspešný v tvrdení disparity, výšky vnosov a v otázke vyrovnacieho podielu, ku ktorému súd zaviazal žalobkyňu. Pretože aj podľa odvolacieho súdu určujúce kritériá majú rovnocennú hodnotu, žalovaný bol úspešnejší v rozsahu 20 %.

25. Odvolanie žalobkyne a odvolanie žalovaného, podľa jeho obsahu, sa netýkalo ostatných výrokov III., IV. a V., ktorými okresný súd zastavil konanie, preto v tejto časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní nebola úspešná žalobkyňa ani žalovaný, preto krajský súd žiadnej strane náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

27. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súde je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).